

PRÓG SZKOŁY ŚREDNIEJ I ZAWODOWEJ A PICIE NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH PRZEZ DORASTAJĄCĄ MŁODZIEŻ*

Antoni Zieliński, Janusz Sierosławski
Zakład Badań nad Alkoholizmem i Toksykomaniami
Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie

TRANSITION FROM ELEMENTARY TO HIGH- AND VOCATIONAL SCHOOL EDUCATION AND DRINKING OF ALCOHOLIC BEVERAGES AMONG ADOLESCENTS

ABSTRACT – The aim of this study was to determine what effect the moment of transition from elementary to high school or vocational school education has upon the process of social maturation of adolescents and on their alcohol related behaviors. In-depth interviews were conducted with 37 pupils entering first grade classes of high schools or vocational schools, and with their parents. Also, two whole-class surveys with pupils of such schools were performed. The results revealed changes in self-perception among adolescents. Their parents also noticed acceleration of social maturation process of their children, which was related to the crossing the educational threshold. Teenagers manifested their transition from childhood to adolescence also with more adventurous trials of beer and vodka drinking as soon as on their first vacation after finishing the elementary school.

Key words: high school and vocational school education threshold, adolescents, parents, alcohol.

WSTĘP

Jak wynikało z wcześniejszych badań (5 i 6), wakacje letnie mogą być okresem bardziej intensywnego picia alkoholu przez dorastającą młodzież. Jak z potocznej obserwacji i z naszych badawczych ustaleń wynika, wakacje są okresem wyraźnie osłabionej kontroli zachowań młodzieży ze strony dorosłych w tym także lub przede wszystkim ze strony rodziców. Rodzice, najczęściej zajęci pracą zarobkową, nie są w stanie kontrolować, jak spędzają czas ich dzieci przed południem. Do dosyć powszechnego zwyczaju, jak się wydaje, należy spędzanie urlopów bez dorastających dzieci. Spora część nastolatków korzysta z okazji do samodzielnych wędrówek i jeździ na obozy, biwaki czy kolonie. Czas wolny od pracy i obowiązków, jak nakazuje nasza tradycja kulturowa, powinien być czasem zabawy związanej najczęściej z alkoholem.

* Badania sfinansowane z grantu Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.